

SAN415

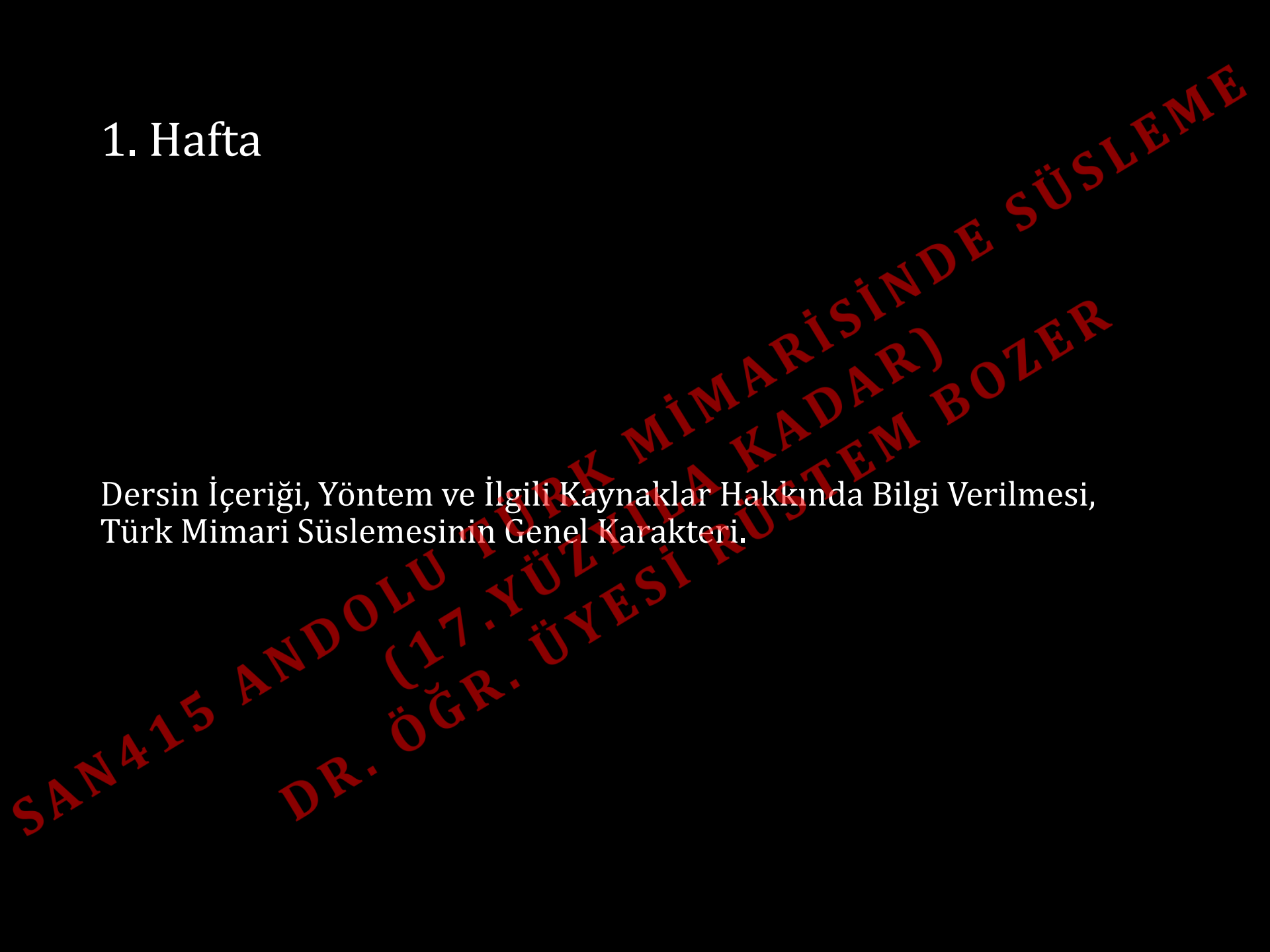
Anadolu Türk Mimarisinde Süsleme
(17. Yüzyıla Kadar)

Dr. Öğr. Üyesi RÜSTEM BOZER

SAN415 ANADOLU TÜRK MİMARİSİNDE SÜSLEME
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

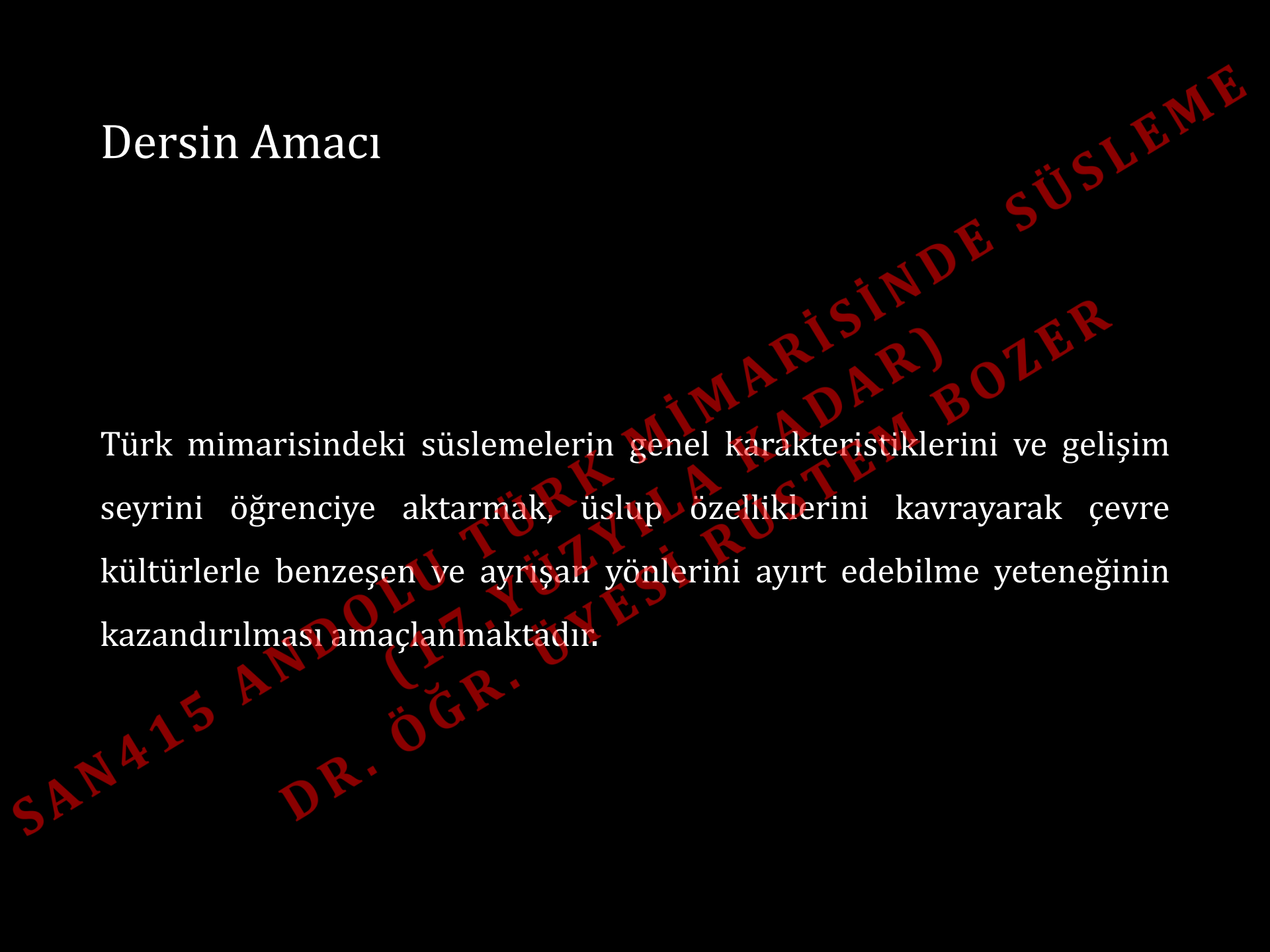
1. Hafta

Dersin İçeriği, Yöntem ve İlgili Kaynaklar Hakkında Bilgi Verilmesi,
Türk Mimari Süslemesinin Genel Karakteri.

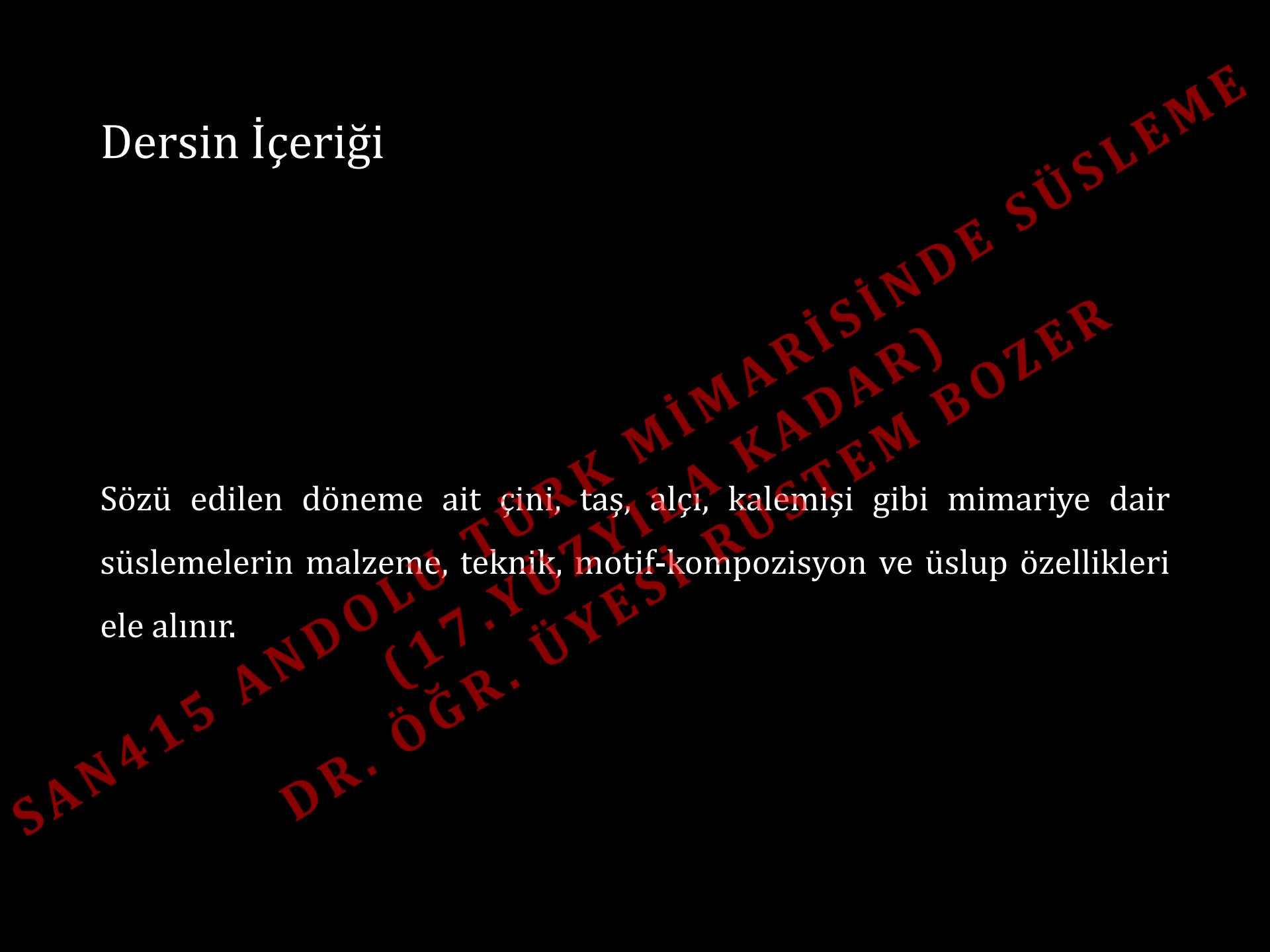
Dersin Amacı

Türk mimarisindeki süslemelerin genel karakteristiklerini ve gelişim seyrini öğrenciye aktarmak, üslup özelliklerini kavrayarak çevre kültürlerle benzeşen ve ayrışan yönlerini ayırt edebilme yeteneğinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin İçeriđi

Sözü edilen döneme ait çini, taş, alçı, kalemişi gibi mimariye dair süslemelerin malzeme, teknik, motif-kompozisyon ve üslup özellikleri ele alınır.

Ders Öğrenme Kazanımları

- 1) Türk mimari süslemesinin tanımını ve kapsamını öğrenir.
- 2) Konuyla ilgili olarak tarihi ve dağılımları hakkında bilgi edinir; kronolojik gelişmeleri ve mimari süslemenin genel karakterini takip eder.
- 3) Türk mimari süslemesinin başka kültürlerle olan ilişkilerini öğrenir.
- 4) Türk mimari süslemesindeki malzemeleri ve teknikleri tanır; stil kritiğini öğrenir.
- 5) Taş, çini, alçı, kalemişi, tuğla gibi mimari süsleme örnekleri hakkında fikir sahibi olur.

Not: Ders kapsamında bu sunumlarda verilen konular, genel bir yol haritası mahiyetindedir. Şüphesiz her derste konuyla ilgili yayınlar çoğaltılacak; örnekler gösterilip açıklamalar yapılacak, yorumlarda bulunulacaktır.

Kaynaklar

ARIK, R., ARIK, M. O., *Anadolu Toprağının Hazinesi Çini Selçuklu ve Beylikler Çağı*, İstanbul, 2008.

ARIK, R., *Kubad Abad Selçuklu Saray ve Çinileri*, İstanbul, 2000.

ARLI, B. D., ALTUN, A., *Anadolu Toprağının Hazinesi Çini Osmanlı Dönemi*, İstanbul, 2008.

ASLANAPA, O., *Anadoluda Türk Çini ve Keramik Sanatı*, İstanbul, 1965.

BAKIRER, Ö., *Onüç ve Ondördüncü Yüzyıllarda Anadolu Mihrabları*, Ankara, 1976.

BAKIRER, Ö., *Selçuklu Öncesi ve Selçuklu Dönemi Anadolu Mimarisinde Tuğla Kullanımı*, Ankara, 1981.

BİLİCİ, Z.K., "Alanya Kalesi Kazısından Çıkan Bir Duvar Çinisi", *Adalya*, No. I, İstanbul, 1996, s.87-94.

BİLİCİ, Z.K., "Bronze Door-Knockers of Cizre Great Mosque: A New Example", *Ērān Ud Anērān, Studies Presented to Boris Il'iç Maršak on the Occasion of His 70th Birthday*, (Ed. M. Compareti-P. Raffetta-G. Scarcia), Venezia, 2006, s.111-122.

BOZER, R., "Kayseri Hunad Hamamı Çinileri", Sanat Tarihi Dergisi (Dr. Lale Bulut'a Armağan), Sayı: XIV/1, İzmir, 2005, s.1-27.

BOZER, R., "Selçuklu Devri Levha Çinilerinde Form, Duvar Kaplama Tasarımlarına Yönelik Tespitler ve Fırınlama Sonrası Yapılan Bazı İşlemler", *Anadolu Toprağının Hazinesi Çini, Selçuklu ve Beylikler Çağı Çinileri*, (Rüçhan Arık - Oluş Arık), İstanbul, 2007, s.191-207.

BOZER, R., ÇEKEN, M., *Anadolu Selçuklu Çağır Mirası, Müze Eserleri*, Konya, 2016.

BULUT, M., *Selçuklu Çizgileri, Anadolu Selçuklu Geometrik Kompozisyonları*, İstanbul, 2020.

ÇEKEN, M., "Selçuklu ve Beylikler Devri Çinilerinde Malzeme, Teknik ve Fırınlara Dair Bazı Tespitler", *Anadolu Toprağının Hazinesi, Çini, Selçuklu ve Beylikler Çağı Çinileri*, (Rüçhan Arık-Oluş Arık), İstanbul, 2007, s.13-23.

DEMİRİZ, Y., *Osmanlı Mimarisinde Süsleme I, Erken Devir (1300-1453)*, İstanbul, 1979.

ERDEMİR, Y., *Beyşehir Eşrefoğlu Süleyman Bey Camii ve Külliyesi*, Konya, 1999.

ESİN, E., "Bağdaş ve Çökmek, Türk Töresinde İki Oturuş Şeklinin Kadim İkonografisi", *Sanat Tarihi Yıllığı*, III (1969-1970), İstanbul, 1970, s.231- 242.

KARAÇAĞ, A., "Alçı Sanatı", *Anadolu Selçukluları ve Beylikler Dönemi Uygarlığı (Mimarlık ve Sanat)*, 2, (Ed. Ali Uzay Peker - Kenan Bilici), Ankara, 2006, s.493-505.

KARAMAĞARALI, B., *Ahlat Mezartaşları*, Ankara, 1972.

MEINECKE, M., *Fayencedekorationen seldschukischer Sakralbauten in Kleinasien*, Teil: I-II, Tübingen, 1976.

MÜLAYİM, S., *Anadolu Türk Mimarisinde Geometrik Süslemeler-Selçuklu Çağı*, Ankara, 1982.

OTTO-DORN, K., "Bericht Über die Grabung in Kobadabad 1966", *Archaeologischer Anzeiger*, Band: 4, Berlin, 1969, s.438-506.

ÖGEL, S., *Anadolu Selçukluları'nın Taş Tezyinatı*, Ankara, 1966.

ÖNEY, G., "Anadolu Selçuklu Sanatında Hayat Ağacı Motifi", *Belleten*, Cilt: XXXII, Sayı: 125, Ankara, 1968, s.25-50.

ÖNEY, G., "İran Selçukluları ile Mukayeseli Olarak Anadolu Selçuklularında Atlı Av Sahneleri", *Anadolu (Anatolia)*, XI (1967), Ankara, 1969, s.121-138.

ÖNEY, G., "Anadolu Selçuklularında Heykel, Figürlü Kabartma ve Kaynakları Hakkında Notlar", *Selçuklu Araştırmaları Dergisi*, I (1969), Ankara, 1970, s.187-191.

ÖNEY, G., "Anadolu Selçuklularında Heykel, Figürlü Kabartma ve Kaynakları Hakkında Notlar", *Selçuklu Araştırmaları Dergisi*, I, Ankara, 1970, s. 187-191.

ÖNEY, G., "İran'da Erken İslam Devri Alçı İşçiliğinin Anadolu Selçuk Sanatında Akisleri", *Belleten*, Cilt: XXXVII, Sayı: 147, Ankara, 1973, s.257-277.

ÖNEY, G., *Anadolu Selçuklu Mimarisinde Süsleme ve El Sanatları*, Ankara, 1978.

ÖNEY, G., *Türk Çini Sanatı*, İstanbul, 1976.

ÖZBEK Y., *Osmanlı Beyliği Mimarisinde Taş Süsleme (1300-1453)*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2002.

SÖNMEZ, Z., *Başlangıcından 16. Yüzyıla Kadar Anadolu Türk Mimarisinde Sanatçılar*, Ankara, 1989.

ÜNAL, R.H., *Osmanlı Öncesi Anadolu Türk Mimarisinde Taçkapılar*, İzmir, 1982.